

**Examenreglement
2024-2025**

Inhoudsopgave

Algemene bepalingen	3
GELDIGHEID	3
ADDITIONELE REGLEMENTEN	3
EXAMENCOMMISSIE	3
EXAMEN VMBO	3
Praktische informatie	4
INDELING PERIODES	4
ROOSTER SCHOOLEXAMENS	4
ROOSTER EINDEXAMENS	4
SCHRIJFMIDDELEN	4
HULPMIDDELEN	4
BEWAARTERMIJN	4
Schoolexamen	5
VAKKEN	5
COMBINATIECIJFER	5
TOETSVORMEN	5
BEOORDELING	6
INLEVEREN PRAKTISCHE OPDRACHTEN	6
TOELATING TOT AFNAME SCHOOLEXAMEN	6
AFWEZIGHEID BIJ AFNAME SCHOOLEXAMEN	6
INHALEN VAN EEN SCHOOLEXAMEN	6
HERKANSEN VAN EEN SCHOOLEXAMEN	6
ONREGELMATIGHEDEN TIJDENS AFNAME SCHOOLEXAMEN	7
MAATREGELEN	7
BEZWAAR TEGEN MAATREGEL	8
Eindexamen	9
CENTRAAL SCHRIFTELIJK EN PRAKTISCH EXAMEN	9
CENTRAAL DIGITAAL EXAMEN (BASIS- EN KADERBEROEPSGERICHTE LEERWEG)	9
CENTRAAL SCHRIFTELIJK EXAMEN (THEORETISCHE LEERWEG)	9
HERKANSING	9
Speciale examenonderdelen	10
LOOPBAANORIËNTATIE EN -BEGELEIDING	10
REKENTOETS	10
PROFIELWERKSTUK	10
MAATSCHAPPIJLEER	10
Exameneisen vmbo	11
VERPLICHTE AFGERONDE ONDERDELEN	11
SLAAG-/ZAKREGELING	11
Examenreglement ZAAM 2024-2025	12

Algemene bepalingen

Geldigheid

Dit examenreglement geldt voor het cohort 2024-2026.

Additionele reglementen

Als toevoeging op dit examenreglement, gelden ook de bepalingen uit WVO 2020. De geldende versie tijdens het opstellen van dit reglement dateert van 01-08-2023. Het Examenreglement ZAAM 2024-2025 is tevens van toepassing op de examinering op het Huygens College.

Examencommissie

De examencommissie is benoemd door de directeur voor een periode van twee schooljaren en bestaat uit drie leden: de teamleider bovenbouw (mw. P.J.G. Bongaerts), de examensecretaris (dhr. D.H.J. Fidler) en de coördinator onderwijs, kwaliteit & innovatie (mw. C. Roep). Bij wijziging van invulling van de functie, treedt de opvolger automatisch toe tot de examencommissie voor de rest van de termijn. De examencommissie heeft als missie het bewaken, waarborgen en verbeteren van de kwaliteit en afname van de schoolexamens, centraal schriftelijke en praktische examens, centrale digitale examens en centraal schriftelijke examens. Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) wordt jaarlijks door de examencommissie getoetst aan de eisen, goedgekeurd en gecommuniceerd.

Examen vmbo

Het examen vmbo is verspreid over het derde (periode 1 t/m 3) en vierde (periode 4 t/m 6) leerjaar. Het examen basis- en kaderberoepsgerichte leerweg uit de volgende onderdelen:

- Schoolexamen (SE)
  - periode 1 t/m 3: maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming
  - periode 1 t/m 6: beroepsgerichte keuzevakken
  - periode 1 t/m 6: beroepsgericht profielvak en lichamelijke opvoeding
  - periode 2 t/m 6: algemeen vormende theorievakken
- Centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE) beroepsgericht profielvak
- Centraal digitaal examen (CDE) algemeen vormende theorievakken

Het examen theoretische leerweg uit de volgende onderdelen:

- Schoolexamen (SE)
  - periode 1 t/m 3: maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming
  - periode 1 t/m 6: lichamelijke opvoeding
  - periode 2 t/m 6: algemeen vormende theorievakken
- Profielwerkstuk (PWS): periode 5
- Centraal schriftelijk examen (CSE)

Praktische informatie

Indeling periodes

Periode 1	9 september tot en met 19 december 2024
Periode 2	6 januari tot en met 4 april 2025
Periode 3	7 april tot en met 10 juli 2025
Periode 4	9 september tot en met 15 november 2024
Periode 5	18 november 2024 tot en met 31 januari 2025
Periode 6	3 februari tot en met 17 april 2025
Start CSPE	6 mei 2025
Start CSE	9 mei 2025
Start CDE	19 mei 2025

Rooster schoolexamens

Het rooster van de toetsweek wordt uiterlijk vijf werkdagen voor de start van de afname bekend gemaakt. De toetsweek vindt plaats in de laatste week van de periode. Proefwerken en andere vormen van schoolexamens die gedurende de periode worden afgenomen worden uiterlijk 5 schooldagen voor afname ingepland door de vakdocent.

Rooster eindexamens

Het rooster van het CSPE en CDE wordt uiterlijk 1 april bekend gemaakt. Het rooster van het CSE wordt door het College voor Toetsen en Examens gepubliceerd op examenblad.nl.

Schrijfmiddelen

Alle schriftelijke examens dienen met zwarte of blauwe pen gemaakt te worden. Het gebruik van correctievloeistof is niet toegestaan. Tekeningen dienen met potlood gemaakt te worden, tenzij anders aangegeven.

Hulpmiddelen

Bij alle examens mag gebruik gemaakt worden van een woordenboek Nederlands en kladpapier. Daarnaast mogen de volgende hulpmiddelen ingezet worden:

Moderne vreemde talen: woordenboek Nederlands-Engels/Frans en Engels/Frans-Nederlands

Wiskunde: rekenmachine, windroos en geodriehoek

Natuur- en scheikunde: binas en rekenmachine

Economie: rekenmachine

Bovenstaande hulpmiddelen, met uitzondering van de rekenmachine en binas, worden door school verzorgd. Het gebruik van eigen woordenboeken is niet toegestaan.

Bewaartermijn

Alle schoolexamens worden bewaard tot 3 maanden na de uitslag van het centraal examen. Alle centrale examens worden bewaard tot 6 maanden na de uitslag van het centraal examen.

Schoolexamen

Vakken

Schoolexamens worden afgenomen voor de vakken Nederlands, Engels, Frans, wiskunde, maatschappijkunde, economie, biologie, natuur- en scheikunde, aardrijkskunde, geschiedenis en het beroepsgericht profielvak. Voor deze vakken bepaalt het schoolexamen 50% van het eindcijfer. De vakken maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming, lichamelijke opvoeding en de beroepsgerichte keuzevakken worden uitsluitend met het schoolexamen afgesloten.

Combinatiecijfer

Voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg bestaat het combinatiecijfer uit vier beroepsgerichte keuzevakken. Het gemiddelde van deze vier vakken telt mee bij de slaag-/zakregeling.

Toetsvormen

Het schoolexamen wordt afgenomen in onderstaande vormen:

- SO/Proefwerk
Een afsluitende schriftelijke overhoring over een selectie van onderwerpen behandeld tijdens de lessen. SO's en proefwerken worden gedurende de periode afgenomen door de vakdocent en dienen uiterlijk 5 schooldagen voor afname ingepland te worden.
- Toets
Een afsluitende schriftelijke overhoring over alle onderwerpen behandeld tijdens de periode. Een toets wordt afgenomen tijdens de toetsweek en behandelt alle lesstof uit de periode. De toets heeft een afsluitend karakter.
- Een mondelinge overhoring over een selectie van onderwerpen behandeld tijdens de lessen. Mondelinge examens worden opgenomen ten behoeve van de beoordeling en bespreking van het resultaat.
- Praktisch examen
Een vaardigheidentest over een selectie van onderwerpen behandeld tijdens de lessen. Praktische examens kunnen in verschillende vormen afgenomen worden zoals een kijk- en luistertoets of uitvoering van/deelname aan een activiteit/practicum.
- Praktische opdracht
Een vaardigheidentest over een selectie van onderwerpen behandeld tijdens de lessen. Praktische opdrachten kunnen in verschillende vormen afgenomen worden zoals, maar niet exclusief, een werkstuk, presentatie of leesdossier.

Beoordeling

Schriftelijke overhoringen, proefwerken, toetsen, mondelinge examens en praktische opdrachten worden beoordeeld met een cijfer tussen de 1,0 en 10,0.

Alle onderdelen van het schoolexamen hebben een in het PTA vastgestelde weging in de totstandkoming van het schoolexamencijfer. De wegingen van alle onderdelen maken samen 100%. Om deel te kunnen nemen aan het centraal examen, dienen alle onderdelen van het PTA voldaan te zijn.

Inleveren praktische opdrachten

Praktische opdrachten moeten ingeleverd worden op een door de vakdocent vastgestelde datum. Voor theorievakken (Nederlands, Engels, Frans, wiskunde, maatschappijkunde, economie, biologie, natuur- en scheikunde, aardrijkskunde, geschiedenis en maatschappijleer) geldt dat de uiterste inleverdatum in alle gevallen twee weken voor het eind van de periode is.

Wanneer een praktische opdracht niet tijdig wordt ingeleverd, dient de herkansingsmogelijkheid van de betreffende periode ingezet te worden om deze alsnog in te mogen leveren. Dit moet zo snel mogelijk, doch uiterlijk voor het eind van de periode.

Toelating tot afname schoolexamen

Bij SO's en proefwerken worden leerlingen toegelaten tot 20 minuten na aanvang van de afname. Bij toetsen is dit tot 30 minuten. In alle gevallen blijft de eindtijd van de afname gelijk; de leerling krijgt geen extra tijd. Bij mondelinge en praktische examens worden leerlingen na aanvang van de afname niet meer toegelaten. De herkansingsmogelijkheid van de betreffende periode dient dan ingezet te worden om alsnog het schoolexamen af te leggen.

Afwezigheid bij afname schoolexamen

Wanneer een leerling door overmacht niet aanwezig kan zijn bij de afname van een schoolexamen, dienen de ouder(s)/verzorger(s) de examencommissie hierover te informeren door uiterlijk 8:30 uur op de dag van afname te bellen naar de receptie van de school om de leerling af te melden én een e-mail te sturen naar examencommissie-hc@huygens-college.nl. Bij gebrek aan een schriftelijke afmelding vervalt het recht om het schoolexamen in te halen. De herkansingsmogelijkheid van de betreffende periode dient dan ingezet te worden om alsnog het schoolexamen af te leggen.

Wanneer de afwezigheid naar oordeel van de examencommissie niet uit overmacht is (hieronder vallen ook medische afspraken), dan wordt het cijfer 1,0 toegekend. De leerling moet de herkansingsmogelijkheid van de betreffende periode inzetten om alsnog het schoolexamen af te leggen.

Voor praktische opdrachten geldt dat deze alsnog op de vastgestelde datum ingeleverd dienen te worden per e-mail. Wanneer dit niet mogelijk is, neemt de leerling contact op met de vakdocent en levert hij/zij de praktische opdracht in op de eerste dag dat hij/zij weer op school aanwezig is.

Inhalen van een schoolexamen

Wanneer leerlingen uit overmacht en/of door ziekte een schoolexamen missen, hebben zij het recht deze in te halen met behoud van herkansing. SO's en proefwerken worden op het vaste inhaalmoment op woensdag om 15:45 uur ingehaald. Als je een toets mag inhalen, wordt dit in je Magister-agenda genoteerd.

Het inhalen van toetsen vindt plaats op een in het PTA vastgestelde datum. Dit is over het algemeen de vrijdag in de toetsweek.

Herkansen van een schoolexamen

Leerlingen hebben het recht op twee herkansingen per periode. Deze herkansingen kunnen worden ingezet voor het ontijdig inleveren van een praktische opdracht, het inhalen van een gemist schoolexamen omdat de leerling meer dan 30 minuten te laat was of zonder geldige reden afwezig was of om een behaald resultaat te verbeteren.

In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) staat per schoolexamen vermeld of het onderdeel herkansbaar is. Leerlingen geven tijdens het oudergesprek na de toetsweek via de mentor aan welk schoolexamen zij wensen te herkansen. De mentor registreert dit en deelt de wensen met de examensecretaris.

Aanwezigheidsplicht

Wij verwachten dat leerlingen alle lessen volgen. Wanneer een leerling drie keer in de periode ongeoorloofd afwezig is geweest, vervalt het recht op een herkansing. Bij de vierde keer vervalt ook de tweede herkansing.

Onregelmatigheden tijdens afname schoolexamen

Indien er onregelmatigheden plaatsvinden tijdens de afname van een schoolexamen, zal de examencommissie passende maatregelen voorstellen aan de directeur. Onder onregelmatigheden wordt verstaan:

- ongeoorloofd in het bezit zijn van een schoolexamen of dit voortijdig hebben ingezien
- plagiaat plegen met behulp van schriftelijke dan wel digitale bronnen
- gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen
- afkijken of overleggen met anderen
- gelegenheid geven tot afkijken
- een schoolexamen van een derde inleveren
- bij bespreking van een schoolexamen antwoorden verbeteren

Naast bovengenoemde vormen van onregelmatigheden, kan een leerling ook van een schoolexamen worden uitgesloten wanneer hij/zij zich misdraagt en/of de afname hindert/verstoort.

Wanneer een surveillant waarneemt of vermoedt dat een leerling zich schuldig maakt aan een onregelmatigheid, stelt hij de betreffende leerling hier onmiddellijk van in kennis. De surveillant neemt het reeks gemaakte werk in en geeft de leerling de mogelijkheid op een nieuw uitwerkblad door te gaan met het schoolexamen. Dit wordt genoteerd op het proces verbaal.

Na de afname van het schoolexamen meldt de leerling zich bij de examencommissie. Hij/zij wordt in de gelegenheid gesteld om zijn/haar zienswijze te geven alvorens de examencommissie al dan niet een maatregel voorstelt aan de directeur.

Maatregelen

Naar aanleiding van afwezigheid of onregelmatigheden bij de afname van een schoolexamen kan de examencommissie één of een combinatie van de volgende maatregelen voorstellen aan de directeur:

- het toekennen van het cijfer 1,0
- het inzetten van de herkansingsmogelijkheid van de betreffende periode om het schoolexamen alsnog/opnieuw te maken of in te leveren
- het ongeldig verklaren van het schoolexamendossier
- het uitsluiten van deelname aan het centraal examen

De uiteindelijke beslissing van het opleggen van een maatregel ligt bij de directeur. De examensecretaris is gemandateerd om bij feitelijke onregelmatigheden, zoals te laat of afwezig zijn bij de afname van een schoolexamen, (één van) de eerste twee maatregelen op te leggen.

De leerling, ouder(s)/verzorger(s), mentor, teamleider en Inspectie van het Onderwijs worden schriftelijk op de hoogte gesteld van de genomen maatregel. Dit schrijven wordt tevens toegevoegd aan het elektronisch dossier van de leerling.

Bezwaarprocedure

Wanneer een leerling het niet eens is met de beoordeling van het schoolexamen, dient hij/zij in eerste instantie bezwaar in te dienen bij de betreffende vakdocent, uiterlijk twee schooldagen na de bekendmaking van de beoordeling.

Wanneer de leerling geen overeenstemming kan vinden met de vakdocent of wanneer de leerling het niet eens is met een getroffen maatregel, kan hij of zij schriftelijk bezwaar indienen bij de examencommissie via examencommissie-hc@huygens-college.nl. In dit bezwaarschrift dient ten minste het volgende vermeld te worden:

- Voor- en achternaam leerling
- Contactgegevens leerling (e-mailadres en mobiel telefoonnummer)
- Code van het betreffende schoolexamen (dit staat vermeld in het PTA)
- Toelichting bezwaar

De examencommissie verstuurt zo spoedig mogelijk een ontvangstbevestiging met daarin de verwachte antwoordtermijn. Tijdens deze termijn zal de examencommissie de betrokkenen horen en verder onderzoek doen naar de omstandigheden. Het antwoord op het bezwaarschrift wordt per e-mail verstuurd.

Wanneer een leerling het oneens is met het antwoord op het bezwaarschrift, kan hij/zij schriftelijk in beroep gaan bij de Commissie van Beroep van ZAAM via:

Commissie van Beroep ZAAM
Postbus 12426
1100AK Amsterdam

of

cvbe@zaam.nl

De volledige procedure omtrent het in beroep gaan tegen een antwoord op een bezwaar staat omschreven in de Regeling Beroep tegen Examenbeslissingen, te raadplegen op zaam.nl/regelingen.html.

Eindexamen

Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen

De beroepsgerichte profielvakken MVI en E&O worden afgesloten met een Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE). Dit is een speciale variant van een eindexamen, waarin theorie en praktijk geïntegreerd aan de orde komen. Het CSPE bestaat uit verschillende opdrachten waarvoor per opdracht een bepaalde tijdsduur geldt. In veel gevallen wordt het maken van het CSPE verdeeld over meerdere dagdelen.

Centraal Digitaal Examen (basis- en kaderberoepsgerichte leerweg)

De leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg leggen het eindexamen digitaal af via de applicatie Facet. Er worden vier examens afgenomen: Nederlands, Engels, het profielvak (economie of natuur- en scheikunde) en het keuzevak (wiskunde of Frans). Het eindexamen Frans wordt voor alle afdelingen schriftelijk afgenomen.

Centraal Schriftelijk Examen (theoretische leerweg)

De leerlingen van de theoretische leerweg leggen het eindexamen af tijdens het landelijke Centraal Schriftelijk Examen. Er worden zeven examens afgenomen: Nederlands, Engels, aardrijkskunde, geschiedenis, het profielvak (biologie of economie), het keuzevak (wiskunde of maatschappijkunde) en indien van toepassing de moderne vreemde taal (Frans).

Herkansing

Alle leerlingen hebben het recht om één centraal examen te herkansen in het tweede tijdvak. De leerling geeft schriftelijk aan welke vak hij/zij wenst te herkansen. Deze verklaring wordt ondertekend en de leerling ontvangt een kopie van de verklaring, met een examenoproep met de datum, het tijdstip en de locatie van de herkansing.

Leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg hebben tevens het recht (onderdelen van) het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen te herkansen. Ook hier geldt dat de leerling schriftelijk aangeeft welke onderdelen herkanst worden.

Speciale examenonderdelen

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding

Om leerlingen op weg te helpen naar een passende vervolgopleiding bieden wij loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) aan. Tijdens het mentoruur wordt gewerkt aan een loopbaandossier met behulp van het programma AMN. Daarnaast doen alle leerlingen een beroepenstage en volgen de leerlingen een sollicitatietraining. Het onderdeel LOB dient naar behoren afgerond te zijn voor de leerling het centraal examen aflegt.

Rekentoets

In periode 5 wordt een rekentoets op referentieniveau 2F afgenomen. Dit niveau is het streefniveau aan het eind van de vmbo-opleiding en is vaak een vereiste om toegelaten te worden tot een vervolgopleiding. Bij leerlingen zonder wiskunde in het vakkenpakket wordt het resultaat van de rekentoets op de cijferlijst bij het diploma geplaatst. Leerlingen die bij de eerste afname een onvoldoende halen, krijgen in periode 6 de mogelijkheid het resultaat te verbeteren.

Profielwerkstuk

Leerlingen van de theoretische leerweg sluiten hun opleiding af met een profielwerkstuk. In tweetallen doen leerlingen een onderzoek dat met één of meerdere van de gekozen profielvak(ken) te maken heeft. In uitzonderlijke gevallen en op initiatief van de Examencommissie maakt een leerling het profielwerkstuk alleen of in een drietal. Het onderzoek wordt gepresenteerd aan de klasgenoten en een jury bestaande uit de vakdocenten van de betreffende vakken, de teamleider en de directeur. Het profielwerkstuk moet met een 'voldoende' of 'goed' afgesloten worden.

Maatschappijleer

Wanneer leerlingen het vak maatschappijleer met een onvoldoende dreigen af te sluiten aan het eind van leerjaar 3, hebben zij de mogelijkheid een zogenaamde "resultaatverbeteringstoets" te maken. Deze toets behandelt het gehele curriculum en het resultaat vervangt, indien in het voordeel van de leerling, het gemiddelde eindcijfer.

Exameneisen vmbo

Verplichte afgeronde onderdelen

- Het schoolexamen
- Het dossier LOB
- De rekentoets (indien van toepassing)
- Het profielwerkstuk (indien van toepassing)
- Het eindexamen
  - Het centraal schriftelijk en praktisch examen
  - Het centraal digitaal examen
  - Het centraal schriftelijk examen

Slaag-/zakregeling

De slaag-/zakregeling is van toepassing op de eindcijfers. Het eindcijfer is het gemiddelde van de resultaten voor het schoolexamen en het eindexamen (beide afgerond op één decimaal). Wanneer een vak geen eindexamen kent, geldt het afgeronde resultaat van het schoolexamen als eindcijfer. Dit geldt ook voor het combinatiecijfer.

Een leerling is geslaagd wanneer aan onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- Gemiddeld een 5,5 of hoger voor het eindexamen
- Eindcijfer 5 of hoger voor Nederlands
- Eén van onderstaande:
  - Alle eindcijfers 6 of hoger
  - Eén eindcijfer 5 en de overige eindcijfers 6 of hoger
  - Twee eindcijfers 5 en de overige eindcijfers 6 of hoger, waarvan tenminste één eindcijfer 7 of hoger
  - Eén eindcijfer 4 en de overige eindcijfers 6 of hoger, waarvan tenminste één eindcijfer 7 of hoger
- Geen eindcijfer lager dan 4
- Lichamelijke opvoeding, culturele en kunstzinnige vorming en (indien van toepassing) het profielwerkstuk beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'

In alle overige gevallen is de leerling afgewezen en wordt geen diploma uitgereikt.

ALGEMEEN ZAAM-EXAMENREGLEMENT 2024-25

Het algemene ZAAM-examenreglement beschrijft de door de VO-Raad noodzakelijk geachte onderdelen van het examenreglement¹ die voor elke school gelijk zijn. Naast dit algemene ZAAM-examenreglement is elke ZAAM-school verplicht een schoolexamenreglement op te stellen waarin ten minste de door de VO-Raad als noodzakelijk aangemerkte onderdelen worden uitgewerkt die om een schoolspecifieke invulling vragen². Samen vormen deze documenten het examenreglement van de school.

1. Te allen tijde geldt dat de Wet voortgezet onderwijs 2020 en het bijbehorende Uitvoeringsbesluit WVO 2020 leidend zijn.
2. In gevallen waarin de Wet voortgezet onderwijs 2020, het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en/of het examenreglement niet voorzien beslist de rector of directeur. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan inspectie verplicht.
3. Het opstellen van een examenreglement is wettelijk verankerd in artikel 2.60 van de Wet voortgezet onderwijs 2020. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het vaststellen van het examenreglement. De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op het examenreglement.
4. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden jaarlijks door de rector of directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en actief verstrekt of toegezonden aan de kandidaten.
5. Elke school heeft een examencommissie en één of meerdere examensecretarissen.
  - 5.1. De examencommissie bestaat uit een oneven aantal leden (tenminste drie). Leden van het bevoegd gezag, de rector of directeur, leden van de MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie. De examencommissie heeft in ieder geval de volgende taken en verantwoordelijkheden:
    - a. Het jaarlijks opstellen van een voorstel examenreglement.
    - b. Het jaarlijks opstellen van een voorstel PTA.
    - c. Het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen.
    - d. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.
  - 5.2. De rector of directeur wijst één of meerdere personeelsleden aan tot examensecretaris van het eindexamen. De examensecretaris heeft in ieder geval de volgende taken:
    - a. Het ondersteunen van de rector of directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen
    - b. Het ondersteunen van de rector of directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA
    - c. Het ondersteunen en begeleiden van docenten in het opstellen en uitvoeren van het PTA
    - d. Het verstrekken van overzichten van de schoolexamenresultaten
    - e. Het (samen met de rector of directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen
    - f. Het (samen met de rector of directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen
    - g. Het, evenals de rector of directeur, tekenen van de diploma's en cijferlijsten

Overige taken en verantwoordelijkheden die het bevoegd gezag aan de examencommissie dan wel de examensecretaris heeft gegeven en die van belang zijn voor de uitvoering van het examenproces worden vastgelegd in het schoolspecifieke deel van het examenreglement.

---

¹ Zie checklist VO-Raad: https://www.vo-raad.nl/rails/active_storage/blobs/eyJfcmFpbHMiOnsibWVzc2FnZSI6IkJBaHBBbDBWIiwilZlhwIjpuclCjwdXIiOiJibG9iX2lkIn19--90480bacb3c187504850def067affc934cbb579c/Checklist%201%20Examenreglement%202024-2025.pdf

² Deze staan beschreven in de notitie 'Richtlijn Examenreglement'.

- 6.** Bij onregelmatigheden³ kan alleen de rector of directeur maatregelen nemen en mogen er geen andere maatregelen worden genomen dan de sanctiemogelijkheden genoemd in artikel 3.58 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020:
- 6.1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de rector of directeur maatregelen nemen.
- 6.2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
- het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen
  - het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
  - het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
  - het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector of directeur aan te wijzen onderdelen.
- Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
- 6.3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
- 6.4. Een examenkandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger kan tegen een beslissing van de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep voor de eindexamens. Van de commissie van beroep mag de rector of directeur geen deel uitmaken.
- 6.5. In overeenstemming met artikel 2.64 van de Wet voortgezet onderwijs wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep voor de eindexamens, met ingang van de dag na die waarop de beslissing aan de leerling is uitgereikt of toegezonden. De commissie beslist binnen twee weken na ontvangst van het verzoekschrift. Zij kan de beslissing voor ten hoogste twee weken verdagen. De commissie stelt bij haar beslissing op een bezwaarschrift tegen een maatregel als bedoeld in artikel 3.58 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd artikel 3.58 lid 3 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector of directeur en aan de inspectie.
- 7.** De Commissie van Beroep bestaat uit een externe voorzitter, twee leden en hun vervangers. De Commissie van Beroep wordt ondersteund door een secretaris. Het postadres is: Commissie van Beroep van Stichting ZAAM, postbus 12426, 1100 AK Amsterdam Het e-mailadres is cvbe@zaam.nl. Wat betreft de procedure bij de Commissie van Beroep, geldt de regeling Beroep tegen Examenbeslissingen van Stichting ZAAM. Informatie hierover staat vermeld op de website <https://www.zaam.nl/over-zaam/beleid-en-reglementen/>.
- 8.** Deelname aan de geplande toetsen uit het programma van toetsing en afsluiting is verplicht.
- 9.** Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht.

---

³ Voorbeelden van onregelmatigheden zijn (niet-limitatief): ongeoorloofd verzuim, fraude, (gelegenheid geven tot) spieken, niet tijdig inleveren of afronden van examenonderdelen, gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen en plagiaat plegen.

- 10.** Het afgerond hebben van het schoolexamen geldt als voorwaarde voor toelating aan het centraal examen in het betreffende vak. In het geval van schriftelijke examens geldt als voorwaarde voor toelating tot het centraal examen dat het schoolexamen volledig is afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak. In het geval van flexibele digitale examens BB KB geldt dat het schoolexamen in het betreffende tijdvak is afgesloten voor het centraal examen.
- 11.** Vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld dienen, conform artikel 3.15 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 voor aanvang van het eerste tijdvak te zijn afgesloten.
- 12.** Voor de aanvang van het centraal examen ontvangt de kandidaat als formele afronding van het schoolexamen een overzicht per vak van de resultaten van alle onderdelen en de eindbeoordeling van het schoolexamen, dat is getekend door de rector of directeur en de examensecretaris. De kandidaat tekent voor ontvangst.
- 13.** Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, wordt een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
- 14.** Conform artikel 3.32 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 wordt het eindcijfer eindexamen uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10. De rector of directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer van het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 15.** Het centraal examenwerk wordt tenminste zes maanden na afname bewaard op school.
- 16.** Conform artikel 2.56 lid 4 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 is het mogelijk voor leerlingen om toegelaten te worden tot het centraal examen in een eerder leerjaar:
  - 16.1.** Het bevoegd gezag kan leerlingen de gelegenheid geven om in het voorlaatste of in het daaraan voorafgaande leerjaar het centraal examen in één of meer vakken, maar niet in alle vakken, af te leggen.
  - 16.2.** Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
  - 16.3.** Indien een leerling overeenkomstig lid 1 in één of meer vakken eindexamen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, maakt de rector of directeur het eindcijfer van dit eindexamen schriftelijk aan de examenkandidaat bekend zodra deze is vastgesteld, onder mededeling van het recht op herkansing, bedoeld in artikel 3.38 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
  - 16.4.** Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.
- 17.** Conform artikel 3.54 en artikel 3.55 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 kan de rector of directeur een afwijkende wijze van examineren toestaan:
  - 17.1.** De rector of directeur kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. De rector of directeur bepaalt de wijze waarop het eindexamen vanwege zijn handicap of ziekte wordt afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
  - 17.2.** Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap of ziekte, geldt voor de aangepaste wijze van examineren, bedoeld in het eerste lid, dat:
    - a.** er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog,

- orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring over betrokkene een voorstel wordt gedaan of indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 17.3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat voor een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt afgeweken van dit besluit, indien deze examenkandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en het Nederlands niet de moedertaal is. Deze afwijking kan betrekking hebben op:
- a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
  - b. het vak Nederlandse taal;
  - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
- 17.4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.
- 17.5. Van elke afwijking op grond van lid 1 tot en met 3 wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan de inspectie.
- 18.** De eindexamenkandidaat heeft recht op inzage in het centraal examenwerk en de beoordeling.